

Handläggare, direkttelefon
Erik Ygge, +46104785502

REMISSVAR

2024-03-25

Dnr: 24-00626

Försvarsdepartementet
fo.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till:
christina.siwring@regeringskansliet.se

Sjöfartsverkets remissvar över Ds 2024:2 Avtal om försvarssamarbete med Amerikas förenta stater

Sammanfattning

Förslaget behöver kompletteras eftersom det annars inte går att tillämpa fullt ut. Samtidigt vill Sjöfartsverket understryka att för det fall lotsningstjänster ska tillhandahållas kostnadsfritt för de fartyg som omfattas av avtalet behöver den verksamheten omfattas av särskild finansiering.

Sjöfartsverket tillstyrker förslaget i övrigt.

Behov av komplettering

Förslaget till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall innebär bl.a. att immunitet och privilegier gäller för utpekade aktörer i fråga om avgifter vid bruk av fartyg. Immuniteten och privilegierna gäller i den utsträckning som anges i DCA-avtalet. Bestämmelsen hänvisar därmed till bl.a. 11 art. 3 p. DCA-avtalet.

Sjöfartsverket vill framhålla att det i dagsläget inte finns några hamnar i Sverige som ägs och drivs av staten. Bestämmelsen i 11 art. 3 p. går därför inte att tillämpa i

Datum
2024-03-25

Dnr
24-00626

Sverige. Sjöfartsverket bedömer att bestämmelsen antingen behöver anpassas till svensk rätt eller att det klargörs vad som är avsikten med denna skrivelse i DCA-avtalet.

Finansiering av lotsverksamhet

Sjöfartsverket är utpekad myndighet för att tillhandahålla lots till såväl fartyg som är skyldiga att anlita lots som fartyg som frivilligt väljer att anlita lots. Utländska statsfartyg kan vara skyldiga att anlita lots, jfr. 2 kap. 1 § samt 3 kap. 5 § Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (TSFS 2022:94) om lotsning. Utländska statsfartyg väljer också ibland att frivilligt anlita lots.

Sjöfartsverket vill poängtera att kostnaderna för lotsningar av utländska statsfartyg sannolikt kommer att öka över tid på grund av att Sverige får fler besökande fartyg, bl.a. på grund av DCA-avtalet. Om avsikten är att utländska statsfartyg ska vara undantagna lotsavgifter så behöver lotsningsverksamheten för dessa fartyg ha särskild finansiering.

Sjöfartsverkets lotsningsverksamhet finansieras genom lotsavgifter. Lotsavgifter betalas av de aktörer som nyttjar tjänsten, i huvudsak handelssjöfarten. Eftersom de utländska statsfartygen, som bl.a. kommer till Sverige som en följd av DCA-avtalet, är undantagna lotsavgifter kommer Sjöfartsverkets kostnader för dessa lotsningar att belasta det kollektiv av redare som anlitar lots. Enligt Sjöfartsverkets uppfattning behöver dessa kostnader täckas genom statlig finansiering.

Sjöfartsverket vill i sammanhanget understryka att kostnaderna för lotsningar som omfattas av DCA-avtalet kommer att variera från år till år. De år som Sverige genomför försvarsövningar med Amerikas förenta stater kommer kostnaderna för lotsning inom ramen för DCA-avtalet sannolikt vara högre och andra år kommer kostnaderna motsatsvis att vara lägre. Detta skapar en komplexitet i att få anslagstilldelning eftersom kostnaderna kommer att fluktuera år till år.

Sjöfartsverket ser i huvudsak två förslag till finansiering, nämligen antingen genom direkta anslag till Sjöfartsverket eller genom att Sjöfartsverket vid genomförd lotsning vidareförmedlar dessa kostnader till Försvarsmakten.

Yttrandet har beslutats av tillförordnade generaldirektören Joel Smith. I handläggningen har deltagit affärsområdeschefen Andreas Arvidsson, stf. chefsjuristen Åsa Holm, direktören sjö- och flygräddning Mattias Hyllert, enhetschefen SAU Emelie Angberg, säkerhetsskyddschefen Cay Pettersson samt verksamhetsjuristen Erik Ygge, den sistnämnde såsom föredragande.